

Minifakta om fladdermöss

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Boken handlar om fladdermöss. Du får bland annat lära dig fakta om var fladdermössen lever, hur stora de kan bli och vad de äter.

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter samt för att anpassa läsningen efter textens form och innehåll. (SV åk 1–3)
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 1–3)
- Språkets struktur med stor och liten bokstav, punkt, frågetecken och utropstecken samt stavningsregler för vanligt förekommande ord i elevnära texter. (SV åk 1–3)
- Framställning av berättande bilder, till exempel sagobilder. (BL åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Kommunicera med bilder för att uttrycka budskap.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå ord och elevnära texter. (SV åk 1–3)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel ramsor och sånger. (SV åk 1–3)
- Framställning av berättande bilder, till exempel sagobilder. (BL åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läs, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.
- Skapa bilder med olika verktyg, tekniker och material.

ARKET RUNT

Arket runt är en enkel men rolig och effektiv struktur för samarbetslärande. Här aktiveras alla elever till att bli en resurs för allas lärande. Du kan använda övningen för att kontrollera elevernas förståelse innan ni läser faktaboken om fladdermöss eller för att repetera boken när ni har läst klart den.

Gör så här:

- Eleverna ska sitta i grupper om fyra.
- Ge varje person i gruppen var sin bild från boken om fladdermöss. Alla i gruppen ska ha olika bilder.
- Ge eleverna 2 minuter att titta på sina bilder och skriva vad de tänker när de ser dem.
- När tiden är slut låter man papperna rotera i gruppen. Eleverna får en chans att läsa vad kompisarna i gruppen har skrivit och också komplettera med egna inslag. Ge eleverna en tidsbegränsning även här, t.ex. 1 minut.
- Papperna ska rotera tills alla i gruppen har fått läsa och skriva på alla papper.
- Till sist kommer bilden tillbaka till den person som först hade den. Personen läser igenom vad de andra i gruppen har skrivit och på så vis får alla hjälp att komma ihåg eller få nya idéer.

VAD UNDRAR JAG?

Eleverna ska skriva en fråga som har dykt upp när ni har läst boken *Minifakta om fladdermöss*. De skriver sin fråga på en papperslapp och sedan ska de knyckla ihop papperet försiktigt till en boll. Var tydlig med att det är viktigt att knyckla ihop försiktigt så att man kan läsa frågan senare. Syftet är att lägga fokus på själva innehållet och inte vem som har skrivit frågan.

Dela sedan upp eleverna i grupper och låt dem lägga sina "fråge-bollar" i mitten. De tar upp en "fråge-boll" i taget och läser upp frågan. Sedan ska de diskutera sina tankar om frågan. Därefter tar de nästa fråga och nästa fråga.

Avsluta med att i helklass gå igenom några frågor från varje grupp. Samla sedan in alla frågor och berätta för eleverna att ni ska arbeta vidare med att besvara frågorna vid ett annat tillfälle eller kanske i anslutningen till den här lektionen.

FACIT

LÄSFÖRSTÅELSE

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vad kan fladdermössen som andra däggdjur inte kan?
Fladdermössen kan flyga och det kan inga andra däggdjur.
2. När är fladdermössen aktiva?
Fladdermössen är aktiva under natten.
3. Nämn 3 saker som fladdermöss kan äta?
Eget svar, men exempelvis fåglar, myggor och andra insekter, grodor, fiskar och andra smådjur.
4. Hur sover fladdermössen?
Fladdermössen sover upp och ner.
5. Var gillar fladdermössen att sova?
Fladdermössen gillar att sova i träd eller i grottor.
6. Varför kan vi inte höra fladdermössens skrik?
Fladdermössens skrik är så höga att vi inte kan höra dem.
7. Var dricker vampyrfladdermöss blod?
Vampyrfladdermöss dricker blod från andra djur.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

8. Varför trodde man att fladdermössen var monster förr i tiden?
Eget svar, förslag: Förr i tiden trodde man att fladdermöss var monster för att de bara syntes på natten och för att de såg läskiga ut.
9. Vad har Batman och fladdermusen gemensamt?
Batman ser också ut som en fladdermus.
10. Varför är just träd en bra sovplats för en fladdermus?
Träd är en bra sovplats för där finns många grenar som fladdermusen kan hänga upp och ner i.

Frågor bortom raderna

 (Fundera och ge egna svar.)

11. Vilken av punkterna i *Visste du att ...* på sidan 16 tycker du är mest intressant? Berätta varför du tycker så.
Eget svar.
12. Om du skulle jämföra fladdermusen med något annat djur, vilket djur tycker du då att fladdermusen är mest lik (utseendemässigt)?
Eget svar.
13. Varför tror du att den största fladdermusen kallas för *Flygande hunden*?
Eget svar.

14. Vilka andra djur förutom fladdermössen kan du komma på som går i dvala?
Eget svar.
15. Vilka fiender tror du att en fladdermus har?
Eget svar.

SANT ELLER FALSKT OM FLADDERMÖSS

1. *Bat* är ett annat ord för fladdermus. S
2. Man får fånga fladdermöss. F
3. Fladdermössen är mest aktiva på dagen. F
4. Fladdermöss äter kött. S
5. Fladdermössen går i dvala under sommaren. F
6. Vissa fladdermöss kan väga 3 kilo. F
7. Fladdermössen föder levande ungar. S
8. Fladdermössen fångar insekter genom en signal. S
9. Fladdermösshonan bor tillsammans med hanen. F
10. Fladdermössen kan sprida sjukdomar. S